

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

TDRI
<http://tdri.or.th>

ระบบขนส่งสาธารณะ และการพัฒนาเมืองของไทย

สุเมธ องกิตติกุล

24 มกราคม 2561

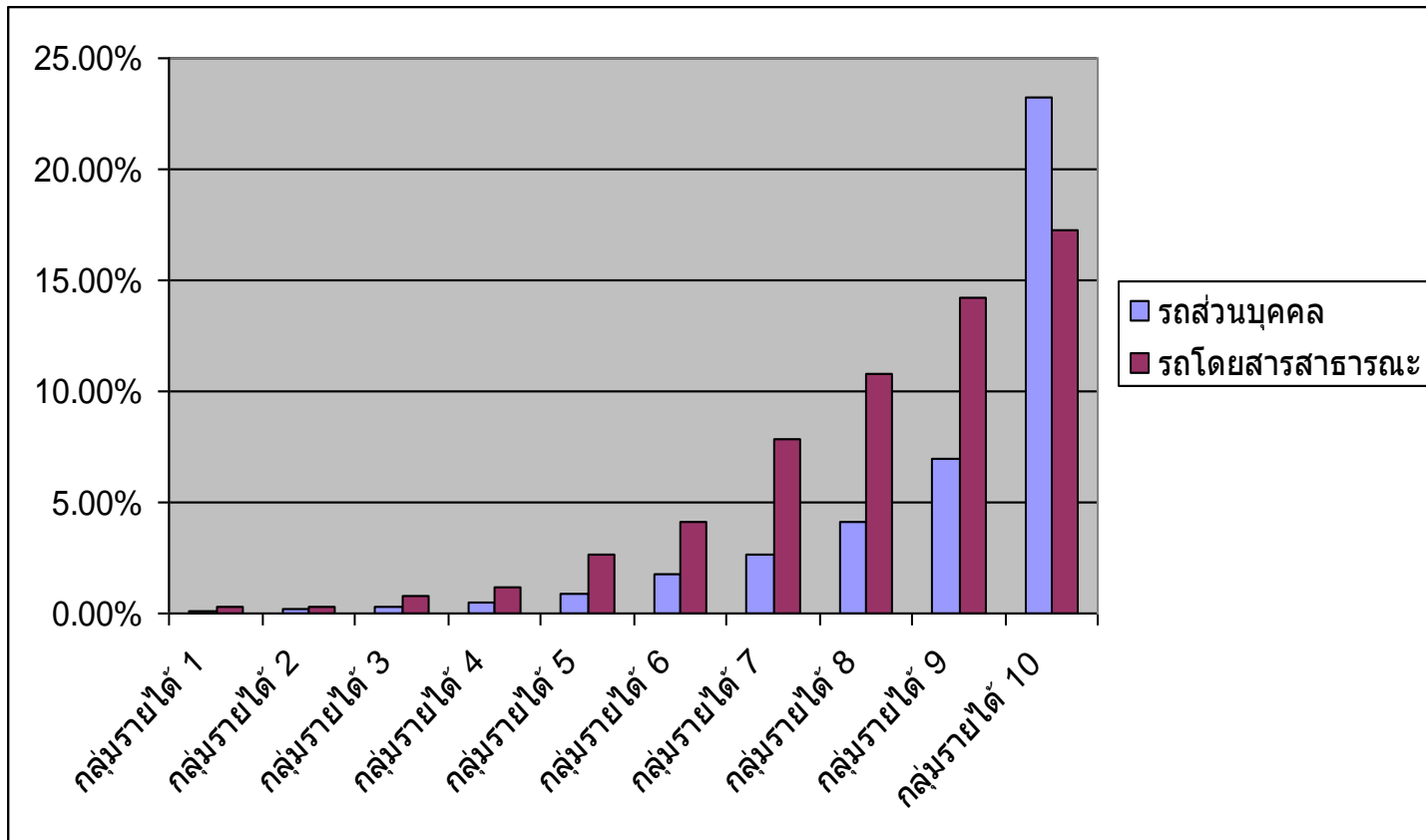
- การลงทุนภาครัฐและระบบขนส่งสาธารณะ
- การพัฒนาระบบรถไฟฟ้าในเขตเมือง - กรุงเทพฯ
- ประเด็นของการพัฒนาระบบรางในเมืองอื่น

การลงทุนภาครัฐและระบบขนส่งสาธารณะ

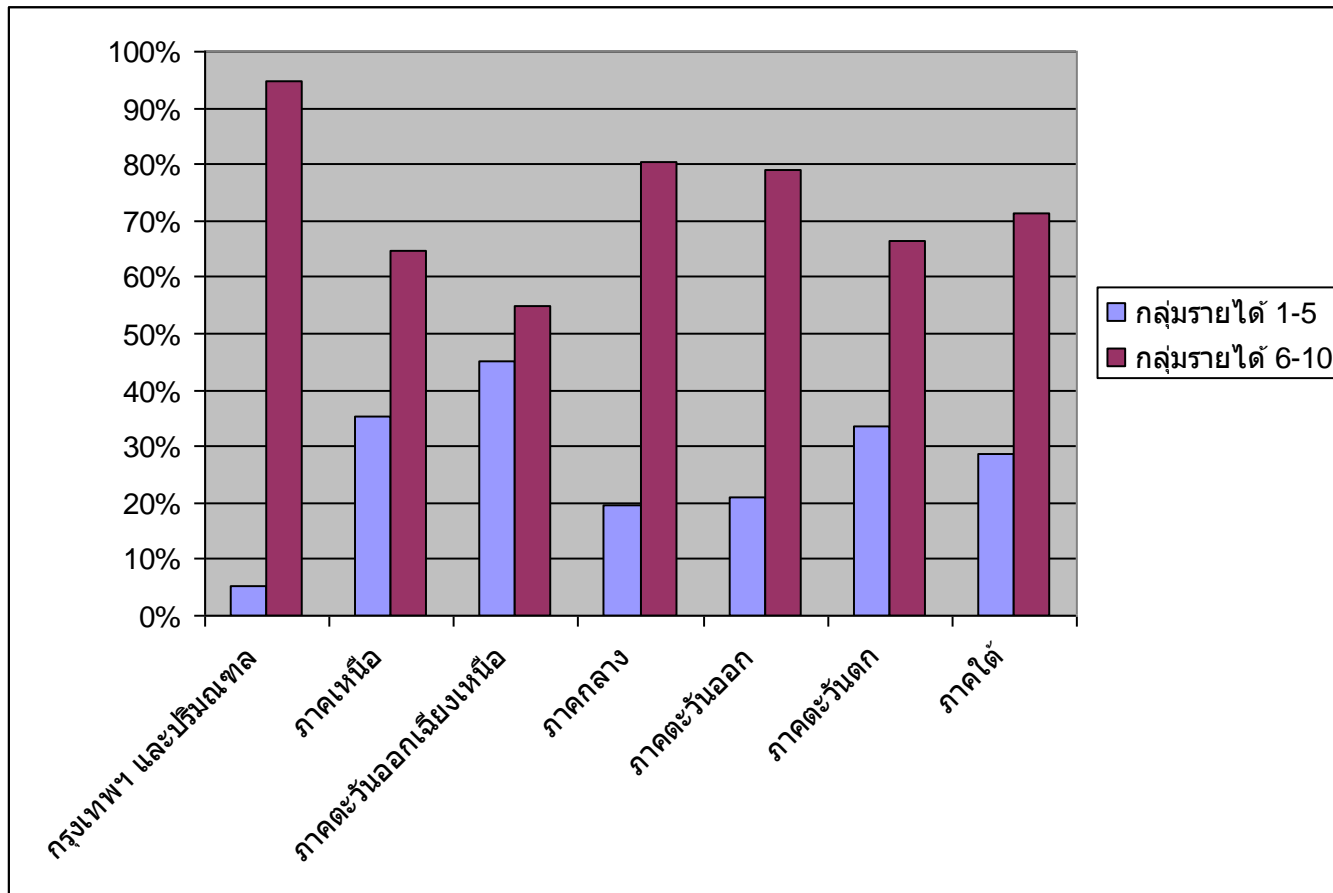
งานศึกษาของ TDRI – การวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากรายจ่ายของภาครัฐในสาขาการขนส่ง ปี 2009

- การเดินทางและขนส่งเป็น **Derived Demand** ซึ่งการเดินทางและขนส่งก่อให้เกิดประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆ ที่สืบเนื่องมาจากการเดินทางและขนส่งนั้นๆ
- ประโยชน์ของประชาชน วัดได้จากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้น
- โดยที่ภาครัฐ สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และค่าบำรุงรักษา
- ค่าใช้จ่ายหลักของประชาชนคือ
 - การเดินทาง (รถโดยสารสาธารณะและรถส่วนบุคคล)
 - การขนส่ง (สินค้าอุปโภคบริโภคที่ต้องมีการขนส่งมายังผู้บริโภค)
- ใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2549

การกระจายผลประโยชน์ต่อประชาชนในกรุงเทพฯและปริมณฑล กรณี รวมรายจ่ายของ ขสมก.

สัดส่วนผลประโยชน์จากรายจ่ายของรัฐด้านการเดินทางในกลุ่ม รายได้และภูมิภาคต่างๆ

สรุป

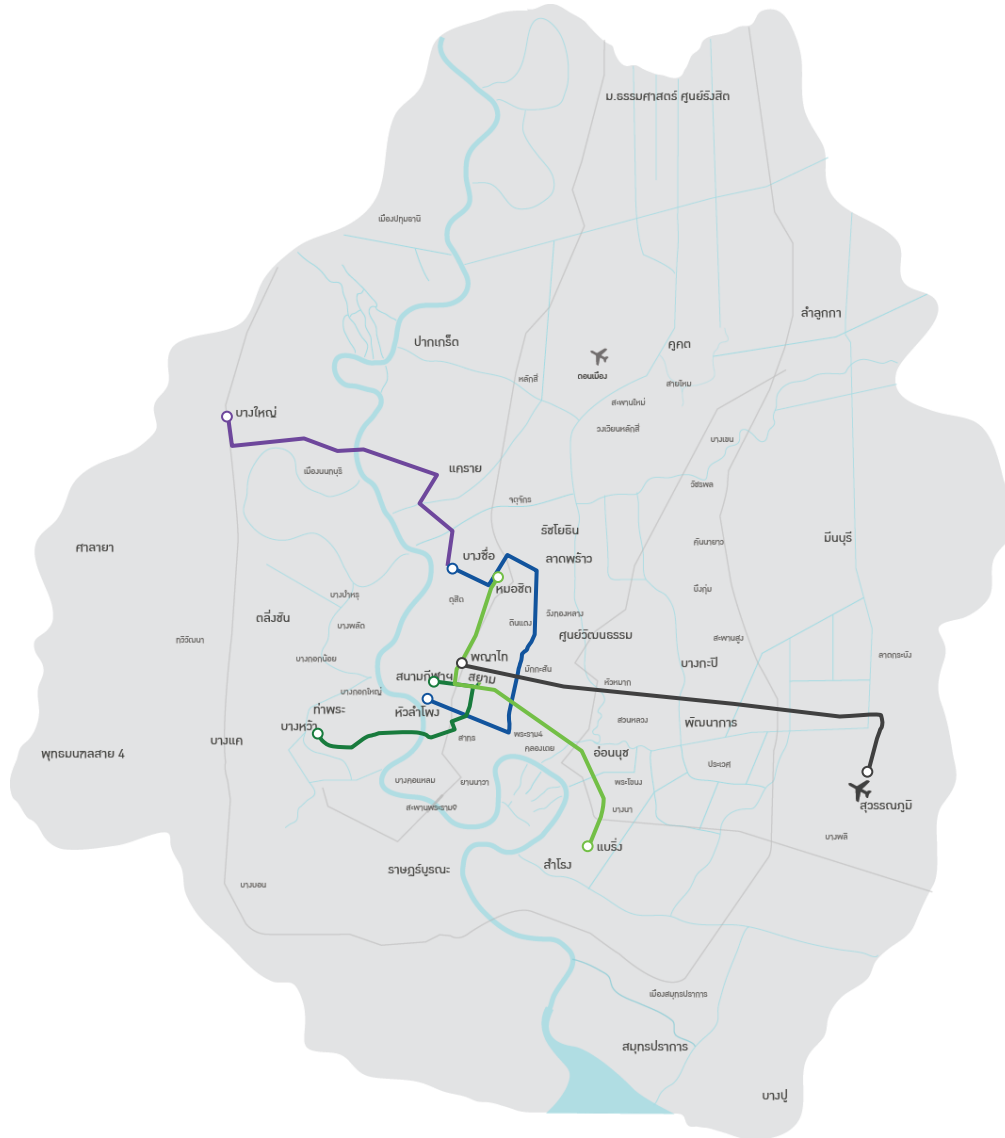
- รายจ่ายของภาครัฐ (ส่วนกลาง) ในสาขาการขนส่งมีการกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ผลประโยชน์ที่ตกสู่ประชาชนในส่วนของ การขนส่ง ตกอยู่กับกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางถึงสูง ในทุกๆ ภูมิภาค
- ค่าใช้จ่ายของการเดินทางส่วนบุคคล สูงมากกว่าร้อยละ 80 ของค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวม
- ผลประโยชน์ของรายจ่ายด้านถนนมากกว่าร้อยละ 90 ตกสู่ผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

ข้อสังเกต

- ภาครัฐ (ส่วนกลาง) ให้เงินอุดหนุนในส่วนของการขนส่งสาธารณะของ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ผ่านการดำเนินงานของ ขสมก.
- การให้เงินอุดหนุนนี้ ทำให้เกิดการกระจายผลประโยชน์แก่กลุ่มรายได้ ต่างๆ ได้ดีกว่าการกระจายผลประโยชน์ของภูมิภาคอื่นๆ
- การที่ภาครัฐ ไม่มีนโยบายสนับสนุนระบบขนส่งสาธารณะในภูมิภาค อื่นๆ ทำให้ผลประโยชน์ในระบบขนส่ง ตกสู่กลุ่มคนที่มีรายได้สูง มากกว่ากระจายสู่กลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำ
- อย่างไรก็ตาม ท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการการสนับสนุนระบบขนส่ง สาธารณะด้วย

การพัฒนาระบบรถไฟฟ้าในเขตเมือง - กรุงเทพฯ

Mass Transit projects: Existing Mass transit lines

DARK RED LINE

(Rang Sit – Bang Sue)

Construction **66%**

Complete in **2019**

BLUE LINE

(Bang Kae – Hua Lamphong and Bang Sue – Tha Phra)

PPP

Construction **88%**

Complete in **2018**

GREEN LINE

(Bearing – Samut Prakarn)

Construction **100%**

Complete in **2017**

GREEN LINE

(Mo Chit – Ku Kot)

Construction **19.5%**

Complete in **2019**

PINK LINE

(Khae Rai – Min Buri)

PPP

PPP consideration (PPP Net cost)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2020**

ORANGE LINE

(Thailand Cultural Centre – Min Buri)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2021**

YELLOW LINE

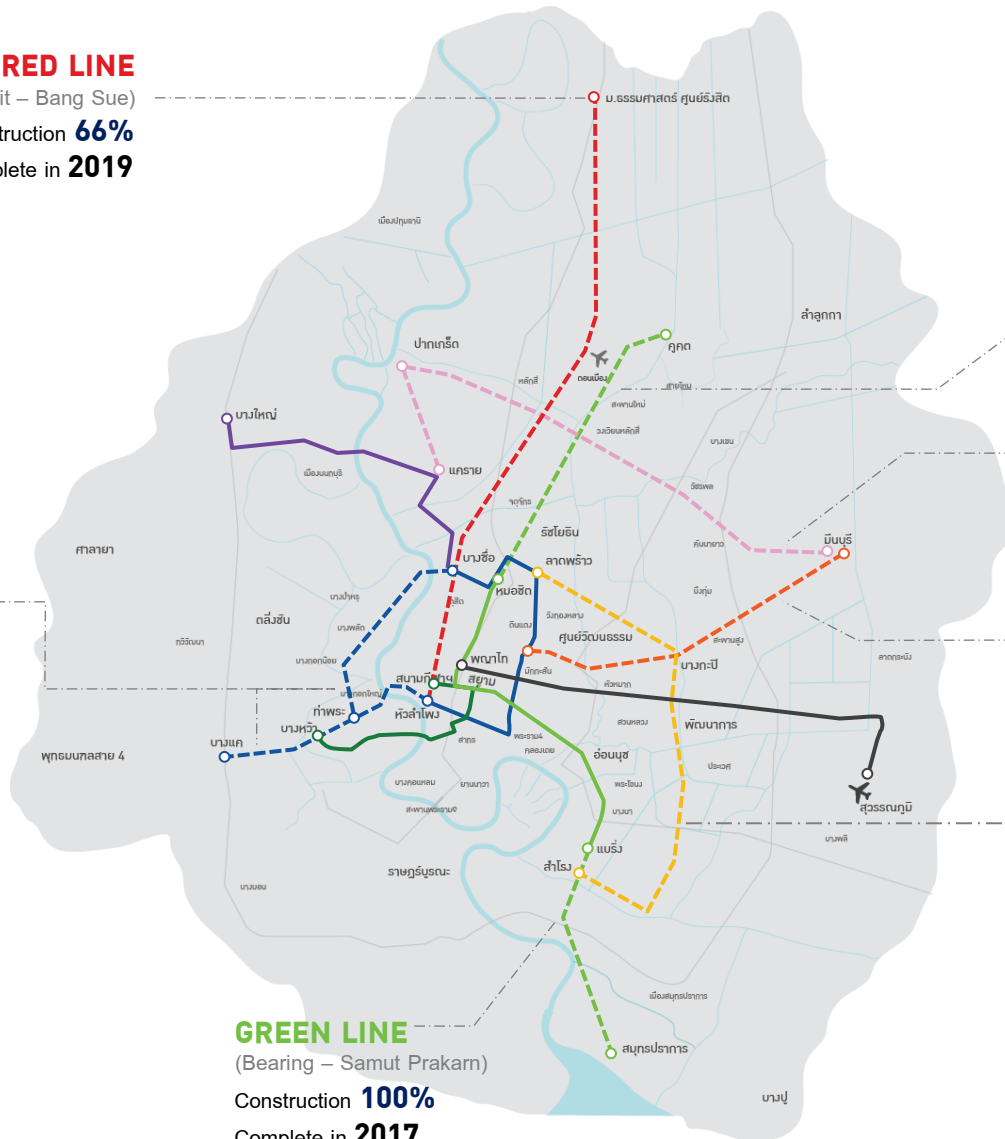
(Ladprao – Samrong)

PPP

PPP consideration (PPP Net cost)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2020**

Note:
 Existing
 Ongoing

DARK RED LINE

(Rang Sit – Bang Sue)

Construction **66%**

Complete in **2019**

LIGHT RED LINE

(Salaya - Hua Mak)

Expected to start in **n/a**

Expected to complete: **n/a**

ORANGE LINE

(Taling Chan – Thailand Cultural Centre)

Expected to start in **2019**

Expected to complete: **2013**

BLUE LINE

(Bang Kae – Hua Lamphong and Bang Sue – Tha Phra)

PPP

Construction **88%**

Complete in **2018**

BLUE LINE

(Bang Kae – Phutthamonthon Sai 4)

Expected to start in **2019**

Expected to complete: **2023**

PURPLE LINE

(Tao Poon – Rat Burana)

Expected to start in **2018**

Expected to complete: **2022**

GREEN LINE

(Bearing – Samut Prakarn)

Construction **100%**

Complete in **2017**

GREEN LINE

(Ku Kot – Lam Luk Ka)

Expected to start in **2019**

Expected to complete: **2023**

GREEN LINE

(Mo Chit – Ku Kot)

Construction **19.5%**

Complete in **2019**

PINK LINE

(Khae Rai – Min Buri)

PPP

PPP consideration (PPP Net cost)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2020**

ORANGE LINE

(Thailand Cultural Centre – Min Buri)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2021**

YELLOW LINE

(Ladprao – Samrong)

PPP

PPP consideration (PPP Net cost)

Expected to start in **2017**

Expected to complete: **2020**

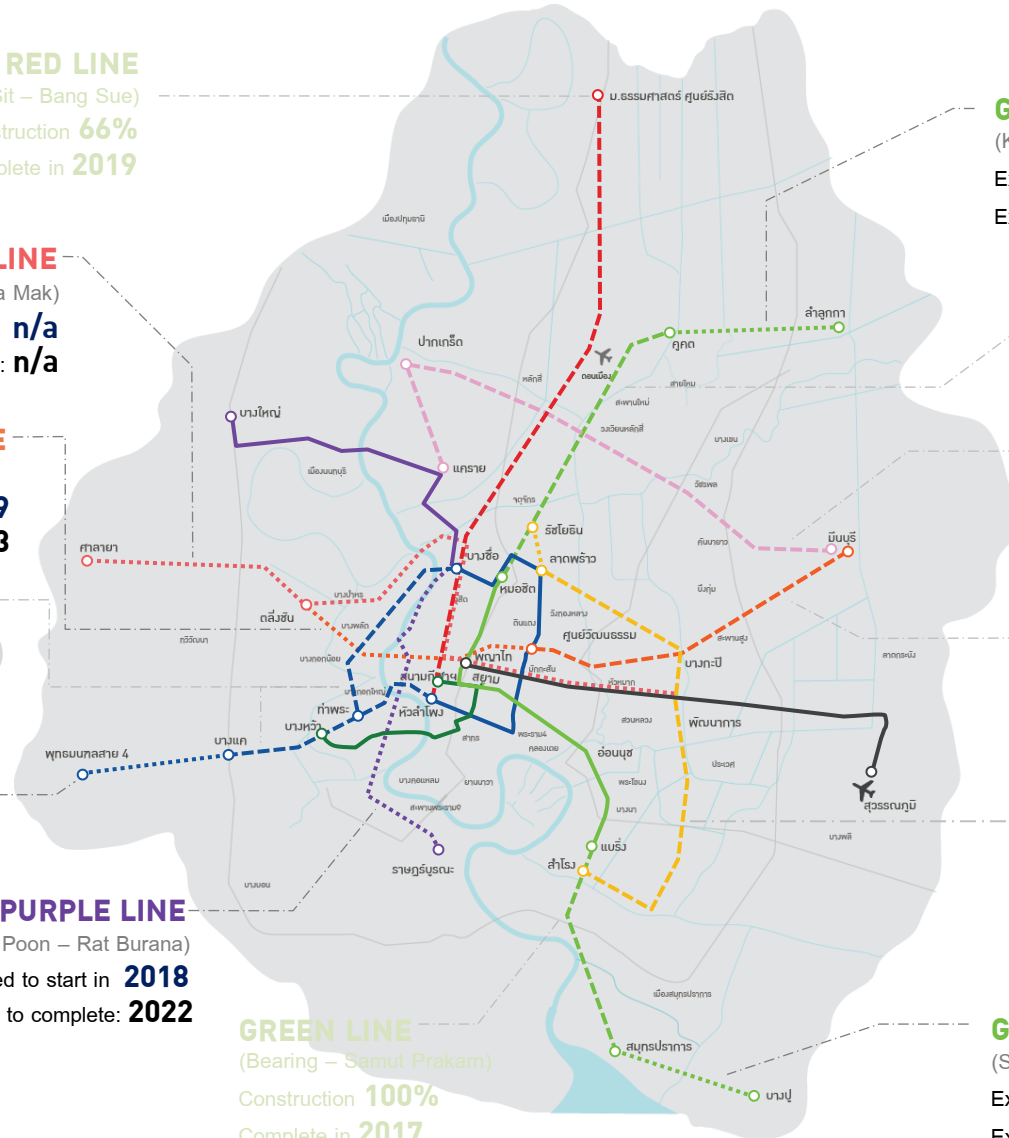
GREEN LINE

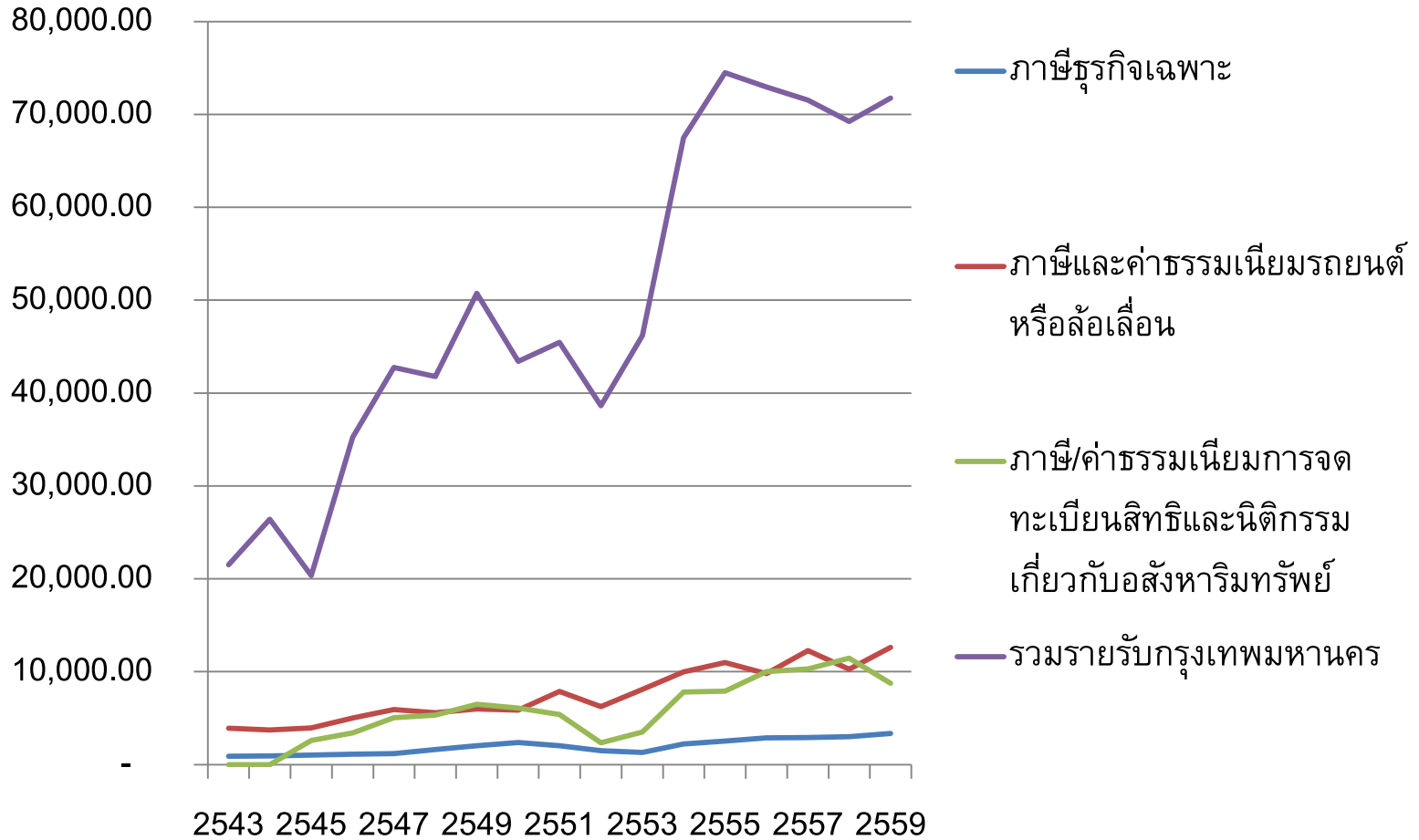
(Samut Prakarn – Bang Pu)

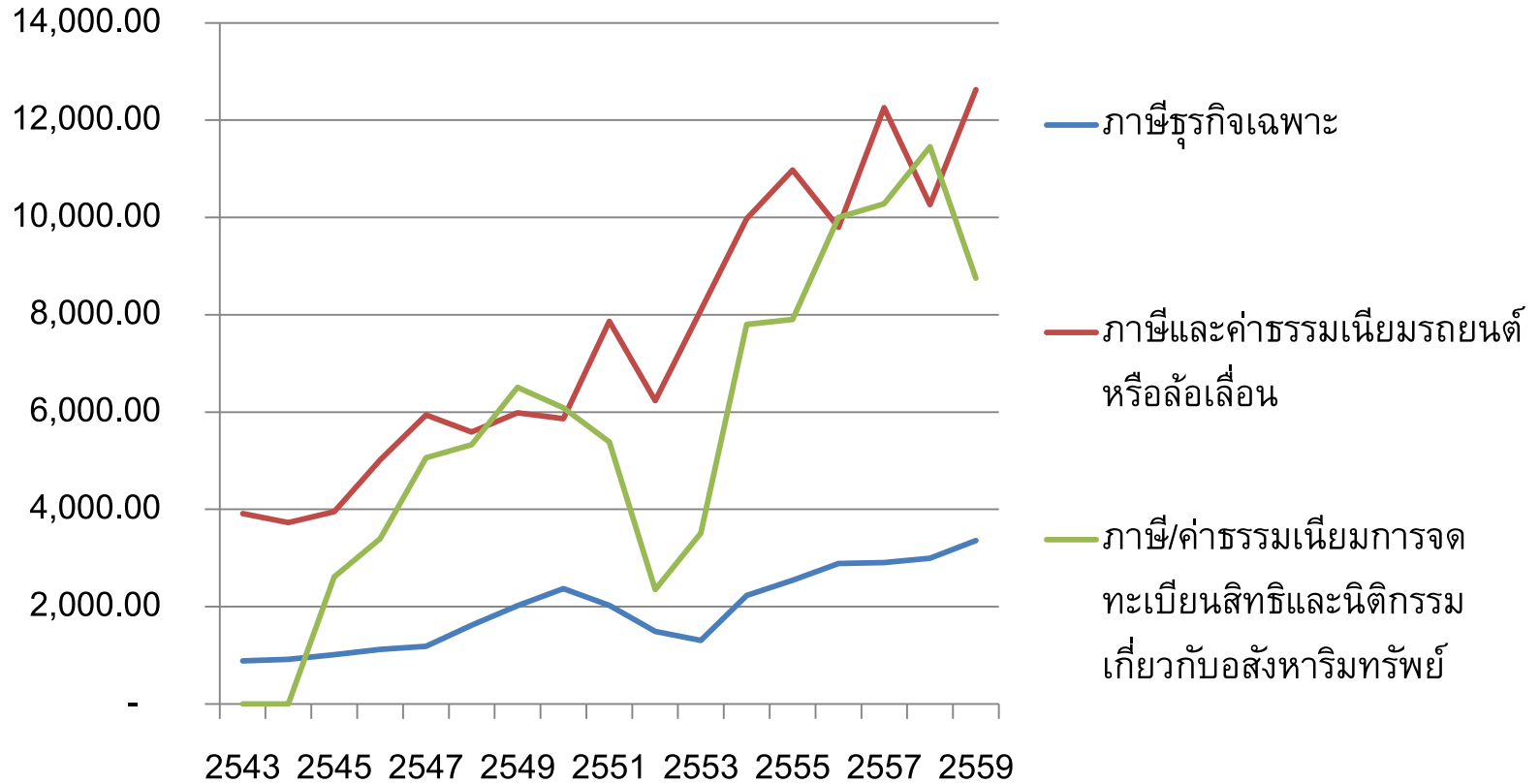
Expected to start in **2019**

Expected to complete: **2023**

- Note:
- Existing
 - Ongoing
 - Plan

รายได้ของ กทม. 1/3 มาจาก ภาษีและค่าธรรมเนียมมรณณนต์และภาษีการจดทะเบียนเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

ประเด็นของการพัฒนาระบบรางในเมืองอื่น

■ งบประมาณ

- รายได้ของท้องถิ่น กระจัดกระจาย ไม่รวมศูนย์เหมือนกับของ กทม.

■ ศักยภาพของท้องถิ่น

- ขาดหน่วยงานวางแผนและพัฒนาในระดับท้องถิ่น

■ ทางเลือกในการพัฒนา

- ควรมองหาระบบอื่นๆ ด้วย เช่น ระบบรถโดยสารประจำทาง